

БЛАГОДІЙНІ ВНЕСКИ ВІД БАТЬКІВ

Уже звична справа, коли на початку навчального року з батьків збирають гроші в навчальних закладах. І частенько це відбувається, так би мовити, добровільно-примусово. З одного боку, навчання в нас безкоштовне, з іншого — держава не забезпечує повноцінного фінансування закладів освіти. Державного фінансування вистачає лише на те, щоб покрити нагальні потреби навчальних закладів. Без благодійних внесків школи та дитячі садочки не виживуть – стверджують освітяни.

Головне, потрібно запам'ятати, що здача грошей в шкільні фонди – **добровільна** і будь-яка вимога з боку адміністрації школи незаконна.

Положеннями Конституції України, Закону України «Про освіту» передбачено право громадян на **безкоштовну освіту в усіх державних навчальних закладах** та обов'язок держави (та її органів) забезпечити доступність та безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах тощо.

Тобто законодавчо в нашій державі встановлено, що **освіта у школах та садках державної і комунальної власності безкоштовна**.

Якщо ж Ви все таки вирішили добровільно сплатити внесок, слід знати, що Ви маєте право вимагати як благодійник.

За Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» педагогічні й науково-педагогічні працівники навчальних закладів **не мають права безпосередньо збирати кошти**. Це є грубим порушенням і статті 56 Закону України «Про освіту». Порядок отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2000 № 1222.

Витрачають благодійні кошти так:

1. за напрямами, визначеними благодійниками, тобто батьками;
2. якщо благодійники (батьки) не вказали напрямів витрачання, це може зробити керівник навчального закладу, спрямувавши благодійні кошти на першочергові потреби, пов'язані з основною діяльністю.

Отже, батьки, які бажають, аби їхні благодійні внески витрачали за призначенням, мають **вказувати, на які цілі їх надають**. Керівник та бухгалтер зобов'язані, у свою чергу, забезпечити належне оформлення таких надходжень та їхнє цільове витрачання, дотримуючись озвучених правил.

Крім того, якщо у Вас є побоювання, що Ваші гроші витратять не за призначенням, то є можливість самостійно **здійснювати контроль** за зібраними коштами, оскільки про це прямо проголошує частина 6 статті 6 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»: «Благодійник або уповноважені ним особи мають право здійснювати контроль за цільовим використанням благодійної пожертви, у тому числі на користь третіх осіб».

І найважливіше – благодійники, які передали своє майно, кошти та інші матеріальні цінності до благодійного фонду, мають право одержувати **звіт про їх використання**.

Щоб можна було вимагати звіт про належне цільове використання коштів, краще їх перераховувати, вказавши цільове призначення, наприклад «Кошти на ремонт підлоги школи №...» тощо. Наявність документального підтвердження (квитанція тощо) про внесення коштів на потреби школи дасть змогу в разі нецільового їх використання поскаржитися на незаконні дії представників закладів.

Також, аби полегшити процес контролю витрачання коштів, Ви можете вимагати надання **рахунку благодійного фонду, створеного для потреб Вашої школи, а не виплачувати благодійні внески готівкою.**

Крім того, Міністерство освіти та науки України надало роз'яснення щодо благодійних внесків (лист МОН від 05.09.2013 р. N 1/9-608 «Щодо благодійних внесків»).

При відстоюванні своїх прав можна посилатись і на вказаний лист.

Однак, якщо Вас все-таки шантажують і вимагають гроші, можна **поскаржитись до правоохоронних органів**. Ви маєте право подати заяву із зазначенням конкретних фактів та підписами батьків. На підставі такої заяви можуть порушити кримінальну справу.

Пам'ятайте!

Кримінальним кодексом України передбачено **кримінальна відповідальність** як за прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди (хабара) (ст. 368), так і за її пропозицію або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369).

Тобто до відповідальності притягається не тільки той, хто погоджується взяти чи бере хабар, а й той, хто його пропонує чи дає.

За більш детальною інформацією звертайтеся до Роздільнянського місцевого центру з надання вторинної правової допомоги за адресою: м. Роздільна, вул. Незалежності (Свердлова), 2. Тел.: (04853) 5-04-43, 5-03-66. E-mail: rozdilna.odesa@legalaid.gov.ua.